

Hernieuwde kennismaking met de Carrina

Weerzien met een brok

Tekst en foto's: Ron Valent

Een klassiek jacht is een vreemd voorwerp. Sommige varen al tientallen jaren en beleven ontelbare avonturen. Toch blijven ze gewoon een gebruiksvoorwerp van hout of staal dat met klinknagels tot één geheel is verbonden. Andere daarentegen hebben iets speciaals. Iets (on)tastbaars. Iets dat leeft. Waarom, of hoe dat verschil ontstaat, zal voor altijd een mysterie blijven. Dat het een feit is, staat voor mij vast. De *Carrina* is zo'n jacht met een missie, met een boodschap.

In 2003 voer ik een week lang met de *Carinna* rond de Balearen en schreef in het mei nummer van de Spiegel een artikel over haar. Toen was ik al onder de indruk van dit bijzondere schip en noemde haar een levend wezen. Ik schreef "als ik mijn ogen sluit hoor ik het schip ademen. Je voelt dat ze echt een ziel heeft." Toen, zeven jaar geleden, was ik vanaf de eerste seconde dat ik aan boord stapte, mij bewust van de vreemde invloed die dit schip op sommige mensen zou kunnen uitoefenen. Ik voelde dat het al aan mij begon te trekken en moest onbewust denken aan het boek *In de Ban van de Ring* van Tolkien. Hoe de Ring van Sauron, die het leven van Gollum had verwoest en verteerd, besloot om hem te verlaten en ervoor zorgde dat Frodo in het donker in een grot zijn hand erop legde. De *Carrina* wilde nu ook verder en zocht zich een weg.

22 Jaar eigenaar

Christopher Horton was al 22 jaar eigenaar van de *Carrina* en hij was met hart en ziel verknocht aan het schip. Door de inzakkende economie en toenemende bureaucratie was hij niet meer in staat om als charterschipper samen met de *Carrina* te overleven. Het schip ging zienderogen achteruit en stond te koop. Het was duidelijk dat een stuk van zijn lichaam geamputeerd ging worden en de zeiltocht die wij toen samen beleefden stond in

het teken van dit naderende afscheid. Wilde de *Carrina* mij nu betoveren om zo te kunnen ontsnappen aan de ondergang waar zij nu, met Christopher als eigenaar, onmiskenbaar op af stevende? Misschien, maar tegelijkertijd schaamde ik mij over mijn vergelijking met de Ring van Sauron. De *Carrina* straalde alleen maar positieve energie en geluk uit en had het leven van Christopher altijd positief beïn-

vloed. Sterker nog, zij had zijn leven vele malen gered in stormen op zee toen hij het niet meer zag zitten en hij toegaf dat hij voelde dat het schip zelf op onverklaarbare wijze een beslissing nam en de elementen overwon. Dat is ook één van de mooie eigenschappen van dit jacht, ze is ontzettend vergevingsgezind naar haar schipper, naar haar bemanning toe. Ook in 2003 leek het wel of ze zelf het initiatief nam, de *Carrina* wilde mij misschien gebruiken maar dat was om Christopher te redden van zichzelf en ik denk nu dat ze via mij iemand anders wilde bereiken.

Ook in 2003 leek het wel of ze zelf het initiatief nam, de *Carrina* wilde mij misschien gebruiken maar dat was om Christopher te redden van zichzelf en ik denk nu dat ze via mij iemand anders wilde bereiken.

Ook in 2003 leek het wel of ze zelf het initiatief nam, de *Carrina* wilde mij misschien gebruiken maar dat was om Christopher te redden van zichzelf en ik denk nu dat ze via mij iemand anders wilde bereiken.

Nederlandse koper?

Christopher had het toen over een Nederlander die het schip misschien wilde kopen. Iemand die al een paar keer was komen kijken en die schijnbaar ook al voor de charmes van de *Carrina* was gevallen, maar met wie hij het niet eens kon worden over de prijs. Ik begreep hem wel. Hoe kan je afscheid nemen van een schip dat een deel van je leven is geworden en

Foto links: De Carrina voor de restauratie onder vol tuig tijdens de Shipmate Classic Yacht Regatta in Hellevoetsluis. Onder: De Carrina na restauratie in Enkhuizen tijdens de Klassieke Flevo Race 2010.

hoe hang je daar een prijskaartje aan? Elk bod zou te laag zijn. Ik heb toen mijn artikel geschreven en alleen maar mijn gevoelens laten spreken zonder aan die onbekende Nederlander te denken, die het misschien ook zou lezen. Dat mijn artikel, waarin ik het bijzondere aspect van de *Carrina* benadrukte, achteraf misschien heeft geholpen om het schip te verkopen is een gelukkig toeval. Ergens weet ik dat daar de geest van de *Carrina* zelf aan het werk was en niet een onverwacht makelaarstalent in mijzelf. Die onbekende Nederlander was al betoverd en zag hooguit een bevestiging van zijn gevoelens in mijn woorden.

Hernieuwde kennismaking

In augustus 2010 stapte ik wederom aan boord van de *Carrina* om een wedstrijd van de Flevo race met haar mee te varen. Ik was nieuwsgierig. Zou ze mij herkennen? Zou ik weer hetzelfde voelen als in 2003? En die nieuwe eigenaar, die Willem van der Velde? Wat is dat voor man? Een handige entrepreneur die gebruik heeft gemaakt van de situatie van Christopher en hem het mes op de keel heeft gezet of... of was hij een soort Frodo Baggins? Een goed mens die de roep van de Ring, sorry, van de *Carrina* had gehoord en alleen gevolg gaf aan zijn gevoelens? Binnen enkele minuten nadat ik aan boord was gestapt, had ik mijn antwoord al. De *Carrina* voelde precies zo aan als bij de eerste keer en had in Willem een nieuwe eigenaar gevonden die precies bij haar paste. Iemand die haar tot in haar kleinste details en zelfs haar onvolkomenheden respecteert en haar in niets wilde veranderen.

Ondanks een grondige refit bij Ventis in Enkhuizen, die pas daags voor de start van de race was afgerond, was de ziel van de *Carrina* onaangetast en in mijn gesprekken met Willem bleek dat zij bij hem in veilige handen was. Als Meissner lierenverkoper kon ik het niet laten hem erop te wijzen dat wij fraaie klassieke lieren maakten, waarop hij terecht antwoordde dat als zij lieren nodig had gehad, die er wel in 1929 op zouden zijn geplaatst! De schoener tuigage verdeelt het zeilplan in een groot aantal kleinere zeilen en daardoor is zij, zelfs voor een kleine bemanning goed te behappen. Willem gebruikt haar als echt familieschip en zeilt zonder professionele bemanning maar met vrouw, zonen, dochter en een aantal vrienden. Desondanks wordt er wel fanatiek mee gezeild, hetgeen ik merkte tijdens de twee wedstrijden van de Flevo Race dat ik aan boord was. Overall na vier wedstrijden in de klasse Klassieke Scherpe Jach-

ten is zij tweede geworden en op zaterdag middag, toen het lekker doorwoei (18-24 knopen wind), bewees zij haar kwaliteiten en zwaardigheid door fraai eerste te worden. Ik mocht toen een tijdje sturen en ondanks haar forse gewicht van ca. 45 ton was te merken dat de zwaar onderschatte Frederick Shepherd haar een mooie romp heeft gegeven die perfect in balans ligt en makkelijk te sturen is. Het uitgekiende lijnenspel, het onderwaterschip met z'n prachtige zeeg, de zware kiel en een diepgang van 2,80 meter, is op het IJsselmeer niet altijd even handig, maar bewees bij het aan-de-windse rak en 24 knopen wind toch haar voordeel. Onvoorstelbaar voor een klassiek jacht met dit zeilplan: tegen de 35 graden hoek hoog aan de wind en dan ook nog 7 knopen lopen. Nauwelijks drift.

Ondanks deze meer dan acceptabele prestaties is de *Carrina* eigenlijk puur een zwaar gebouwd toerschip met een bescheiden tuigage. Zij zal pas echt tot haar recht komen op een lange zeetocht, waarbij haar rustige zee-gang en handelbaarheid voor een snelle maar ook comfortabele reis zullen zorgen. Dit is een schip waar ik morgen zonder zorgen mee voor een reis om de wereld zou vertrekken. Dit is een schip waarmee je iedere storm zal kunnen trotseren.

Eerste restauratie

Over de jaren en ondanks haar vele reizen en lang verblijf in tropische wateren heeft de *Carrina* nog nooit een ingrijpende restauratie nodig gehad. Gedurende de afgelopen winter is er eigenlijk voor het eerst iets structureels

Slechte stukken in de hoofdmast zijn weggehaald en een nieuwe deel staat gelijmd in de houtklemmen.

Onder: De nieuwe oplengers zijn benedendeks bevestigd aan huid en spanten en steken hier door het dek.

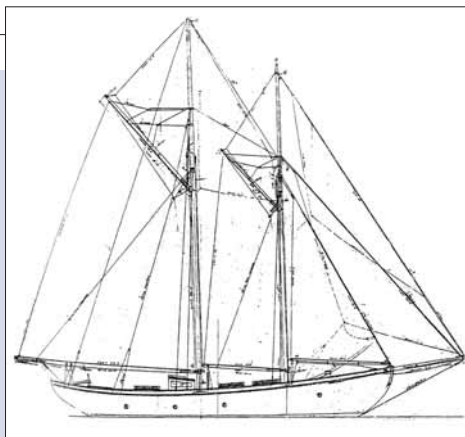

Het boeisel wordt hersteld.

aangepakt. Willem heeft lang gezocht naar een werf die voor zijn gevoel de combinatie had van zowel het technische vakmanschap als het respect voor het schip, zoals het was en die hij nodig achtte om haar op de juiste wijze te restaureren. Deze combinatie vond hij uiteindelijk bij Ventis in Enkhuizen.

De verschansing van de *Carrina* was slecht en aan vervanging toe. De constructie bestaat uit verticale oplengers, die door het dek gaan en daaronder aan zowel huid als aan de weger zijn bevestigd. Bovendien ondersteunen de oplengers het boeisel en het potdeksel. Deze oplengers van inlands Engels eiken, waren door de jarenlange inwerking van zout en zoet water in slechte staat. Om ze te vervangen moest een klein gedeelte van het dek (lijfhout) worden verwijderd, evenals natuurlijk de panelen van het interieur. Ventis heeft dit precisie werkje fraai uitgevoerd en het is eigenlijk al niet meer te zien dat de complete verschansing splinternieuw is. Daarbij hebben de scheepstimmerlieden van Ventis een huzarenstukje uitgehaald door het lijfhout en het potdeksel nagenoeg volledig weer ongeschonden terug te plaatsen, waarmee het prachtige oude teak is gehandhaafd. Verder is de romp boven de waterlijn kaal gehaald waarbij bleek dat het originele teak nog in perfecte staat verkeerde.

Historie

De *Carrina* is ontworpen door Frederick Shepherd en gebouwd door R. J. Perkins & Sons in Whitstable in 1914. Door het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog is zij echter pas in 1929 volledig afgebouwd en te water gelaten. Haar romp is van Burma teak dat volgens de overleveringen al 60 jaar bij de werf op voorraad lag en vermoedelijk op het moment van kappen ook al honderden jaren in alle rust had staan groeien. Dit garandeerde een kwaliteit die vandaag de dag niet te evenaren is en verklaart voor een gedeelte het feit dat zij nu bijna honderd jaar later nog zo'n klok gave huid heeft.

Haar eerste eigenaar, Lord Carrington, verkocht haar in 1934 aan een zekere Harold Blackborow. Hij veranderde haar gaffelschoenerzeil in de Wishbone opstelling die zij nu nog heeft. Tijdens het zware Duits bombardement op Southampton in 1942 werd de mastenloods van Camper & Nicholson zwaar

getroffen waardoor in 1946 de *Carrina* van nieuwe rondhouten is voorzien. Op de kielbalk, onder de hoofdmast, is nu tijdens de refit ook een zilveren two-shillingstuk uit 1946 aangetroffen. In 1950

werd haar gaffelgrootzeil veranderd in een torentuigage. Tussen 1947 en 1953 heeft zij drie eigenaren gehad. Toen volgde de Staniland's die haar van 1953 tot 1982 hadden en vervolgens Christopher Horton tot 2003. Ik vermoed dat Willem van de Velde haar pas over 20 of 30 jaar weer van de hand zal doen.

Het schip heeft verre reizen gemaakt en is vele malen de Atlantische Oceaan overgestoken en heeft jarenlang zowel in Zuid Amerika als over de Middellandse Zee rondgezworven.

Behalve haar ongewone Wishbone schoener

tuigage en haar spitsgat romp (canoe stern en spoon bow) met haar uitgesproken zeeg valt de *Carrina* verder nog op door de hoge mate van originaliteit van zowel haar romp en dekopbouw, evenals haar interieur. Behalve aan haar tuigage is er vanaf de dag dat zij te water is gelaten visueel nagenoeg niets aan haar veranderd. Zij is een perfect bewaard gebleven tijdscapsule. Ieder detail zowel boven- als benedende is nog aanwezig en origineel. Alle wandpanelen, kasten, de lampen en schakelaars, de marmeren wastafels met fraaie kranen en zeebakjes en een verchromde houder met een oud kristallen glas. In de sfeervolle salon is er zelfs nog de knop voor de bel waarmee men de bemanning in het voorronder kon laten weten dan men iets wenste en het werkt nog steeds. Het complete interieur, inclusief alle wandpanelen in het schip, zijn dusdanig bevestigd dat het gehele interieur eenvoudig te demonteren is en dit verklaart waarom het interieur nog zo origineel is. Bij werkzaamheden of onderhoud aan de romp hoefde men slechts een paar moertjes los te draaien om zo bij ieder gedeelte van de romp te kunnen komen.

De degelijke bouw van de Carrina is hier goed te zien. Dubbele wegering, massieve spanten met daaraan vast een oplenger en daarachter de gave bijna 100 jaar oude teak huid.

Bij controle vond men een aantal slechte plekken in de hoofdmast. Deze zijn door de mensen van Ventis allemaal uitgeschuurd en vakkundig vervangen met behoud van sterkte in de mast. Met wat nieuwe zeilen en staand en lopend want wordt ook voorzichtig en respectvol aan de make-up van deze edele dame gesleuteld. De *Carrina* is nu weer in perfecte staat en gereed voor vele jaren van reizen en avonturen.

Willem vaart momenteel met zijn familie en vrienden in Nederland rond maar kijkt alweer uit naar een tocht naar de Middellandse Zee, Zuid Amerika of zelfs verder. Daar is zij voor ontworpen en gebouwd en ik denk dat Willem nu rustig met haar blijft wachten tot de *Carrina* hem een keer toefluistert dat ze er weer klaar voor is om te vertrekken. ⚓

Lord Carrington liet midscheeps een comfortabele éénpersoonshut voor zichzelf plaatsen terwijl er achter in de riante Ladies Cabin is met twee aparte kooien en een fraai dressoir in het midden met facet geslepen spiegels. Eén bed voor een gezelschapsdame en één voor de .... chaperone?

